

Bonding a péče o novorozence po porodu

Každá matka a její dítě si již v těhotenství budují vzájemný vztah, který se plně rozvine bezprostředně po porodu. Za bonding můžeme označit proces, kdy se bezprostředně po porodu utváří vztah mezi maminkou a miminkem. Plný bonding, tedy kontakt kůže na kůži – skin to skin, lze nejlépe realizovat při porodu доноšeného miminka s dobrou poporodní adaptací. Optimální trvání kontaktu skin to skin je 2 hodiny po porodu. V případě jakýchkoliv odchylek od normy (nedonošenost, ztížená poporodní adaptace apod.) je zapotřebí kontakt novorozence s rodiči přizpůsobit aktuálnímu zdravotnímu stavu miminka.

Podmínky k realizaci plného bondingu

- Fyziologický porod, tj. přirozenou cestou nebo
- Plánovaný císařský řez
 - Akutní císařský řez, vakuumextrakce (tj. porod za pomoci „přisavného zvonu“) nebo forceps (tj. porod kleštěmi) – nepatří mezi fyziologické porody, vždy je nutné posoudit zdravotní stav dítěte a matky
- Novorozenec s dobrou adaptací na zevní prostředí
- Novorozenec bez známek vrozené vývojové vady
- Monitorování miminka pomocí pulsního oxymetru
- Doprovodná osoba matky na porodním sále

Výhody bondingu

- Utváření citového vztahu
- Podpora tvorby mateřského mléka
- Udržení tělesné teploty miminka
- Možnost dítěte přisát se k prsu

Průběh bondingu při spontánním porodu

Po porodu novorozence pokládáme na břicho matky, osušíme jej a překryjeme zahřátou plenou nebo osuškou nebo Vámi přinesenou příkrývkou. Základní ošetření pupečníku, zhodnocení průběhu poporodní adaptace novorozence a označení miminka identifikační páskou je provedeno na těle matky. Vážení se provádí po ukončení bondingu na vyhřívacím lůžku. Měření tělesné délky se odkládá na následující dny života, kdy není pro miminko stresující. Dobře se adaptující novorozenec je po dobu prvních 2 hodin života ponechán na porodním sále v péči rodičky a jejího doprovodu. Rodiče jsou informováni o bezpečnosti dítěte během bondingu a způsobu monitorování základních životních funkcí miminka za použití pulsního oxymetru. Po celou dobu bondingu je dítě v pravidelných intervalech kontrolováno dětskou sestrou nebo porodní asistentkou.

Po uplynutí 2 hodin je dítě společně s maminkou přeloženo na Stanici novorozeneckou a Oddělení šestinedělí. U novorozence je na pokoji rooming in provedena nezbytná očista, ošetření očí, dítěti je aplikován vitamin K (nitrosvalově nebo ústy dle přání maminky). Ošetření novorozence probíhá vždy v přítomnosti matky, snažíme se novorozence od matky neoddělovat, pokud tomu nebrání nepříznivý zdravotní stav dítěte. Na základě přání maminky je možné individualizovat péči, vždy však s vyloučením aktivit, které by mohly nepříznivě zasáhnout do poporodní adaptace novorozence.

Průběh bondingu po porodu císařským řezem

U novorozenců porozených císařským řezem je při dobré poporodní adaptaci a bdělosti maminky rovněž umožněn kontakt skin to skin. Poté je miminko umístěno na observační box Stanice novorozenecké.

Po přeložení matky z operačního sálu na gynekologickou JIP nosíme dítětko matce přikládat k prsu. Cílem je zajistit časný a plnohodnotný kontakt maminky s dítětem i u rodiček po císařském řezu. Zásadní okolností, podle které se řídí forma a délka tohoto prvního kontaktu, je vždy aktuální zdravotní stav maminky a dítěte. V co možná nejkratší době po porodu dětský lékař informuje maminku o zdravotním stavu novorozence.

Maminky s doprovodem mohou být po císařském řezu i s dítětem přeložené na Oddělení rizikového těhotenství, kde může probíhat bonding, a to až 24 hodin po porodu. Kontakt skin to skin je realizován matkou nebo otcem/doprovodem. Dítě je zde pravidelně kontrolováno dětskou sestrou nebo porodní asistentkou. V dalším období (po ukončení bondingu nebo po odchodu doprovodu z oddělení rizikového těhotenství) je miminko přeloženo na Stanici novorozeneckou. Maminka je přeložena na Oddělení šestinedělí dle aktuálního zdravotního stavu.

Jakmile bude maminka přeložena z gynekologické JIP nebo z Oddělení rizikového těhotenství na Oddělení šestinedělí, může pokračovat její hospitalizace společně s dítětem na pokoji rooming in. Za samozřejmou považujeme pomoc s péčí o dítě dle přání maminky nebo jejího aktuálního zdravotního stavu.